

Undersökning av miljöpåverkan

Planprogram för Marjarps industriområde

Falköpings tätort

Undersökning (Checklista miljöbedömning)

Enligt 6 kap. 3 § Miljöbalken ska en strategisk miljöbedömning göras om en plans eller ett programs genomförande kan antas innebära till betydande miljöpåverkan. Undersökningen görs för att ta ställning till om en miljöbedömning för programmet behövs eller inte, enligt PBL 4 kap. 34 § och Miljöbalken 6 kap. 5 - 6 §. Undersökningen är också ett underlag för att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas vidare i planbeskrivningen eller i en eventuell miljökonsekvens-beskrivning. Följande checklista utgår från miljöbedömnings-förordningens 5 §.

OBS! Den bedömning som görs är preliminär och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs planen.

Beskrivning

Programmets storlek och syfte:	Programområdet omfattar omkring 110 hektar och syftar till att möjliggöra för en utveckling av angränsande industriområde och möjliggöra för etableringar som är platskrävande, transportintensiva och medför omgivningspåverkan.
Befintlig markanvändning:	Jord- och skogsbruksmark.
Beskriv förslaget:	Förutom områden som bedöms behöva skyddas från exploatering och områden för hantering av dagvatten föreslås mark för industrietableringar.

Bild 1 visar ett ortofoto med programområdet markerat med röd streckad linje.

Planprogrammets karaktär

Planprogrammet medger	Nej	Kanske	Ja	Kommentar
Användning som kräver tillstånd enligt Förordningen om miljöfarlig verksamhet & hälsoskydd, 5 §		x		Planprogrammet föreslår inte någon specificering av användningen industri vilket kan innebära att verksamheter som kräver tillstånd kan etableras men tillsynsmyndighet ställer krav på verksamheters miljöpåverkan vid etablering.
Användning av verksamhet som finns angiven i PBL, 4 kap. 34 §			x	Planprogrammet syftar till att möjliggöra för industrier vid efterföljande detaljplanering.
Mark- eller vattenanvändning som är tillståndspliktig enligt MB 9 kap och miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251)		x		Planprogrammet föreslår inte någon specificering av användningen industri vilket kan medföra att vissa verksamheter enligt MB 9 kapitlet och miljöprövningsförordningen kan komma att förekomma.
Planprogrammet har betydelse för andra planers miljöpåverkan			x	Planprogrammet föreslår möjliggöra för utökning även av befintliga verksamheter söder om programområdet vilket kan medföra påverkan på den planens miljöpåverkan.
Planprogrammet har betydelse för genomförande av EU:s miljölagstiftning (gäller t.ex. vattendirektivet)		x		Planprogrammet syftar till att möjliggöra för industrietableringar med närhet till dryport Skaraborg vilket kan bidra till fler godstransporter via tåg och färre via lastbil. Därmed kan det innebära mindre utsläpp av växthusgaser. Samtidigt föreslås inte industrianvändningen preciseras och verksamheter kan komma att etableras som skulle kunna få betydelse för genomförande av EU:s miljölagstiftning.

Vilken påverkan innebär projektet	Ingen	Viss	Betydande	Kommentar
lanspråktagande av någon ej förnyelsebar naturresurs (grus- eller bergtäkt, dricksvatten,		x		Åker- och skogsmark kommer tas i anspråk men det är oklart om

högklassig åkermark etc.)				åkermarken är högklassig.
---------------------------	--	--	--	---------------------------

Uppsatta Mål	Nej	Kanske	Ja	Kommentar
Risk att projektet åstadkommer effekter som motverkar nationella miljömål			x	Eftersom åker- och skogsmark kommer tas i anspråk finns risk att ett genomförande av planprogrammet negativt påverkar miljömålen Rikt odlingslandskap och Levande skogar. Men ett genomförande bedöms också kunna verka positivt för uppfyllande av miljömålen God bebyggd miljö och Begränsad klimatpåverkan.
Projektet strider mot regionala miljömål (t.ex. Länsstyrelsens)		x		Samma som ovan.
Projektet strider mot kommunens handlingsprogram för naturvårdsarbetet i Falköpings kommun.	x			Planprogrammet ska följa kommunens naturvårdsprogram.
Planen strider mot kommunens ÖP eller FÖP	x			Planprogrammet ska följa översiktsplanen och är en precisering av den.

Platsens förutsättningar och planens effekter/påverkan

Platsens förutsättningar (Programområdet berörs av)					Planprogrammets effekter/påverkan			
Naturmiljö/Naturvård	Nej	Kanske	Ja	Kommentar	Ingen	Viss	Betydande	Kommentar
Internationella konventioner (Natura 2000, Unescos världsarv etc.)			x	Omfattas inte men finns norr om programområdet.		x		Programmet bör säkerställa att kommande detaljplaner inte påverkar Natura 2000-område genom ställningstagan den kring dagvattenhante

								ring.
Riksintressen för naturmiljö/naturvård (MB 3kap 6§)	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.
Skyddad natur enligt 7 kap MB (t.ex. naturreservat)	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.
Strandskydd	x			Omfattas inte men finns norr om programområdet.	x			Bedöms inte påverka.
Biotopskydd			x	Biotopskydd enligt bilaga 2 och 3 till förordningen om områdes-skydd före-kommer inte inom program-området men finns norr om. Det finns flertalet biotoper som omfattas av det generella biotop-skyddet.		x		Programmet bör säkerställa att kommande detaljplaner inte påverkar biotopskyddsområden enligt andra och tredje bilagan till förordningen om områdes-skydd. Ett antal biotoper som omfattas av det generella biotopskyddet kommer påverkas och måste kompenseras.
Vattenskyddsområde (vattentäkt)	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.
Naturminne	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.
Nyckelbiotop	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.

(enl. skogvårdsstyrelsen)								
Rödlistade arter (Sällsynt eller hotad art/samhälle)			x	Det finns flertalet rödlistade arter.		x		Programmet bör genom ställningstaganden säkerställa att kommande detaljplaner till viss del tar hänsyn till rödlistade arter.
Höga naturvärden (regionalt eller kommunalt utpekade i t.ex. naturvårdsprogram)			x	Det finns höga naturvärden inom programområdet.		x		Programmet utformas så att naturvårdsprogrammet följs men vissa naturvärden kommer eventuellt inte skyddas.
Ekologiskt särskilt känsligt område (t.ex. utpekade i ÖP)	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.
Betydande förändringar i antal/sammansättning av arter			x	Programområdet består till stor del av åkermark med monokultur men även skogsområden med troligen större artantal.		x		Planprogrammet bedöms kunna medföra både fler och färre arter på olika platser eftersom vissa delar som är åkermark kanske blir naturområden.
Införande av ny växtart	x					x		Vid kompensationsåtgärder för exempelvis alléer skulle det kunna förekomma.

Införande av ny djurart	x				x			Programmet bedöms inte innebära införande av ny djurart.
Barriärskapande effekt för djurens rörelsemönster	x			Det finns idag barriärer för djurarter i form av vägar och Västra stambanan.		x		Programmet kommer innebära nya gator och bebyggelse men bör också beakta en grönstruktur med möjlighet till spridning.

Platsens förutsättningar (Planprogramområdet berörs av)					Planprogrammets effekter/påverkan			
Rekreation och friluftsliv	Nej	Kanske	Ja	Kommentar	Ingen	Viss	Betydande	Kommentar
Riksintressen för friluftsliv (MB 3 kap 6§ och 4kap 2§)	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.
Viktigt rekreativområde (t.ex. utpekade i ÖP) Påverkas tillgänglighet till strövområden, vandringsleder, friluftsanläggningar?	x			Omfattas inte.		x		Programmet bör innehålla ställningstaganden så att kommande detaljplanering beaktar möjligheten att besöka naturområden.
Platser för lek/idrott	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.
Social rörelsestruktur			x	Förutom till och från arbete finns personer		x		Programmet bör innehålla ställningstaganden så att

				som rör sig i området på grund av naturvärden.					kommande detaljplanering beaktar framkomlighet och viktiga naturvärden.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

Platsens förutsättningar (Planprogramområdet berörs av)					Planprogrammets effekter/påverkan			
Kulturintressen	Nej	Kanske	Ja	Kommentar	Ingen	Viss	Betydande	Kommentar
Riksintressen för kulturmiljövården (MB 3kap 6§)			x	Planområdet omfattas av riksintresset kulturmiljövård Kambrosilur området.		x		Planprogrammet innebär troligen påverkan på värdebärande element men bör föreslå ställningstaganden så att betydande påverkan undviks.
Kulturresevat	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.
Fornminne			x	Det finns cirka 30 forn lämningar inom och i närheten av programområdet.			x	Programmet kommer troligen medföra att vissa forn lämningar behöver slutundersökas och borttagas. Ställningstaganden bör formuleras så att vissa forn lämningar inkorporeras i områdets

								utformning och att vissa kan bli mer tillgängliga för allmänheten.
Byggnadsminne	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.
Kulturmiljö			x	Omfattar delvis kulturmiljöområde Friggeråker kyrkby med regionalt bevarandevärde.		x		Programmet kan innebära påverkan men bör även föreslå ställningstaganden så att betydande påverkan kan undvikas.
Annan värdefull kulturmiljö (t.ex. utpekad i ÖP eller bevarandeplan)	x			Friggeråker kyrka ligger norr om programområdet.		x		Programmet innebär ingen direkt påverkan på kyrkan eller kyrkmiljön men intentionen är att möjliggöra för byggnader närmare än möjligt enligt gällande detaljplaner.
Landskaps-/stadsbild		x				x		Programmet innebär påverkan på värdebärande element men bör föreslå ställningstaganden så att betydande påverkan kan undvikas.

Platsens förutsättningar (Planprogramområdet berörs av)					Planprogrammets effekter/påverkan			
Markens egenskaper	Nej	Kanske	Ja	Kommentar	Ingen	Viss	Betydande	Kommentar
Markföreningar (tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats etc.)	x			Det finns ingen registrerad historia som pekar på att det funnits någon typ av verksamhet på platsen som betydligt förorenat marken.		x		Programmet syftar till att möjliggöra för industri-etableringar som skulle kunna medföra markförening men verksamheternas miljö-påverkan ska prövas vid etablering.
Geologiskt instabila grundförhållanden (risk för sättningar, erosion, skred, ras etc.)		x		Det kan förekomma risk för erosion vid ett dike i program-områdets norra del.		x		Planprogrammet möjliggör för exploatering av marken men eventuella geotekniska problem hanteras vid detaljplaneläggning.
Radon (Finns identifierade riskområden?)			x	Bergrundskartan för Skaraborgs län visar att planområdet ligger inom område med alunskiffer, vilket innebär hög risk för markradon.		x		Programmet bör innehålla ställningstaganden så att kommande detaljplaner beaktar risken för markradon. Dessutom hanteras frågan i bygglovs-processen.
Värdefull geologisk formation	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.

Platsens förutsättningar (Planprogramområdet berörs av)					Planprogrammets effekter/påverkan			
Luft	Nej	Kanske	Ja	Kommentar	Ingen	Viss	Betydande	Kommentar
Obehaglig lukt		x		Det kan förekomma lukt från jordbruk som kan upplevas som obehaglig.			x	Ett genomförande av programmet innebär att jordbruksmarken ianspråk tas och därmed att lukten försvinner. Programmet syftar dock till att möjliggöra för etableringar med omgivningspåverkan vilket kan innebära obehaglig lukt. Verksamheternas miljöpåverkan prövas vid etablering.
Överskridna miljö kvalitetsnormer	x			Generellt är luftkvaliteten i Falköping god och under lägsta tröskel för miljö kvalitets norm.		x		Programmet syftar till att möjliggöra för industrietableringar med omgivningspåverkan vilket kan påverka luftkvaliteten. Miljöpåverkan från verksamheter prövas vid etablering.
Väsentliga luftutsläpp (från trafik eller industriellt utsläpp).	x			Det förekommer luftutsläpp från fjärrvärme pannan		x		Samma som ovan.

				söder om programområdet men det regleras av ett miljötillstånd.				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

Platsens förutsättningar (Planprogramområdet berörs av)					Planprogrammets effekter/påverkan			
Vatten	Nej	Kanske	Ja	Kommentar	Ingen	Viss	Betydande	Kommentar
Överskridna miljö kvalitetsnormer			x	MKN för en grundvattenförekomst som omfattas av programområdet uppnår inte god kemisk status. Programområdet avvattnas till Slafsan som inte uppnår god kemisk eller ekologisk status.		x		Programmet bör innehålla ställnings-taganden så att kommande detaljplanering beaktar hantering av dagvatten så att miljö kvalitetsnormer för Slafsan inte påverkas negativt.
Översvämningsrisk		x		Det finns låglänta områden som kan översvämmas vid skyfall.		x		En dagvattenutredning ska svara på ifall ställningstaganden bör föreslås för att undvika risk för människors hälsa och säkerhet.
Viktig grundvattenresurs			x	Planområdet omfattas av två grundvattenförekomster: Falköping-Skövde, och Falköpings		x		Programmet bör föreslå hantering av dagvatten främst via öppna diken och därmed bör

				kalksten grundvatten. Falköping Kalksten har en otillfredsställande kemisk status, medan grundvattnet i Falköping-Skövde har en god kemisk grundvattens status.				inte heller grundvattenförekomsterna påverkas negativt.
Viktig ytvattenförekomst	x			Omfattas inte.	x			Bedöms inte påverka.
Infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster.			x	Det finns fem diknings- och mark-avvattningsföretag inom programområdet.			x	Hela eller delar av diknings- och mark-avvattningsföretagen behöver upphävas.
Vattendom krävs			x				x	Samma som ovan.

Platsens förutsättningar (Planprogramområdet berörs av)					Planprogrammets effekter/påverkan			
Störningar Hälsa och säkerhet	Nej	Kanske	Ja	Kommentar	Ingen	Viss	Betydande	Kommentar
Lokalisering inom skyddsavstånd för störande verksamhet.			x	Flera av terminalerna bullrar och är anmälningspliktiga.	x			Syftet med planprogrammet är att möjliggöra för fler industrietableringar som i sin tur kan vara störande. Alltså bedöms ingen

							problematik föreliggande.
Lokalisering inom skyddsavstånd för farligt gods			x	Delar av programområdet ligger inom skyddsavstånd för transportleder för farligt gods. Dessa leder är Länsväg 184, Riksväg 46 och Västra stambanan.		x	Vid detaljplanering kommer riskutredning genomföras.
Exponering av ljudnivåer över riktvärden			x	Delar av programområdet ligger nära Västra stambanan samt riksväg 46 och länsväg 184.	x		Programmet syftar till att möjliggöra för industrietableringar och därmed bedöms inte buller vara ett problem. På grund av avståndet till bostadsområden bedöms buller från programområdet inte heller bidra till överskridande av riktvärden.
Exponering av vibration över riktvärden		x		Västra stambanan samt riksväg 46 och länsväg 184.		x	Programmet syftar till att möjliggöra för industrietableringar och därmed bedöms inte vibrationer vara ett problem. På grund av avståndet till närmsta bostadsområden

								bedöms vibrationer från programområdet inte heller bidrar till överskridande av riktvärden.
Djurhållning/ allergi			x	Delar av programområdet används som betesmark för får. Norr om programområdet finns en djurpark.		x		Programmet kan innebära grönområden som sköts genom exempelvis betande får. På grund av avståndet till närmsta bostadsområden bedöms djurhållning inom programområdet inte heller bidrar till olägenheter.
Exponering av störande ljussken			x	Programområdet angränsar industrimark i söder med ljus som kan upplevas som störande.		x		Programmet syftar till att möjliggöra för industrietableringar och därmed bedöms inte ljussken vara störande. På grund av avståndet till närmaste bostadsområden bedöms ljussken från programområdet inte heller vara störande. Ljusmaster och liknande är bygglovspliktiga och frågan om påverkan

								hanteras därmed i bygglovsprocessen.
Risk för olyckor p.g.a. fordonstrafik	x			Omfattas inte eftersom det saknas större gator eller vägar inom programområdet.	x			Programmet bör innehålla ställningstaganden som möjliggör för separering av oskyddade trafikanter genom gång- och cykelvägar.

Platsens förutsättningar (Planprogramområdet berörs av)					Planprogrammets effekter/påverkan			
Energi	Nej	Kanske	Ja	Kommentar	Ingen	Viss	Betydande	Kommentar
Användning av icke förnyelsebar energi	x			Omfattas inte.	x			Det går inte att spekulera vilka energikällor verksamheter som etableras inom programområdet kommer använda men programmets utformning möjliggör för utbyggnad av infrastruktur för förnyelsebar energi. Programmet syftar också till att möjliggöra för etableringar med närhet till dryport Skaraborg och därmed att fler transporter kan ske via tåg istället för lastbil.

Slutsats

Planprogrammets karaktär	Nej	Kanske	Ja	Kommentar
Planens karaktäristiska egenskaper ställer krav på MKB			x	Programmet syftar till att möjliggöra för stora industrietableringar.
Platsens förutsättningar är sådana att MKB krävs		x		Riksintresse för kulturmiljövården och naturvärden finns på platsen.
Projektet har effekter som var för sig är begränsande men som tillsammans kan vara betydande		x		Sammanlagt bedöms effekter på kulturmiljö och naturmiljö inte vara begränsade men inte var för sig.
Projektet orsakar miljöeffekter som kan skada människors hälsa, direkt eller indirekt	x			På grund av avståndet till närmaste bostadsområde bedöms inte programmet bidra med störningar eller andra miljöeffekter som orsakar skada på människors hälsa.

Ställningstagande

Planprogrammet bedöms kunna medföra en betydande miljöpåverkan och en miljökonsekvensbeskrivning behöver därmed upprättas. Undersökningen har avgränsats till de frågor som kan innebära en viss miljöpåverkan och dessa frågor belyses i planprogrammet. De frågor som bör ligga till grund för avgränsningsområdet är:

- Påverkan på miljö kvalitetsnormer för grundvatten, ytvatten och luften.
- Påverkan på kulturmiljön inklusive fornlämningar.
- Påverkan på naturmiljön inklusive generella biotopskyddet samt rödlistade och fridlysta arter.

2020-12-10

Josef Karlsson
Planarkitekt